

مصرف کنندگان داروهای غیر تجویزی (بدون نیاز به نسخه)

داروهای غیر تجویزی (بدون نیاز به نسخه) چه داروهایی هستند؟

اکثر داروهایی که خطر اعتیاد و سوء مصرف را به دنبال دارند آنها به وسیله نسخه پزشک ارائه می شوند تا از این معضل جلوگیری شود. اما داروهایی وجود دارند همچون داروهای ضد درد، ضد سرفه، مسهل و غیره که بدون نیاز به نسخه پزشک به مراجعان داروخانه ها داده می شود و این داروها نیز امکان سوء مصرف دارند. از آن جمله به موارد زیر می توان اشاره نمود:

داروهای ضد درد و تب بر: داروهایی هستند که باعث کم شدن درد، کاهش التهاب در مفاصل و کاهش تب میشوند. از مهمترین آنها میتوان به استامینوفن و اسپیرین اشاره کرد. عوارض جانبی آنها عبارتست از مشکلات معده، سوزش سر دل، خونریزی دستگاه گوارش، واکنشهای آلرژیک، کاهش قند خون، مشکلات کبدی و کلیوی

کافئین: یکی از شایعترین مواد محرک است که در بسیاری از داروها، شکلات ها و نوشابه ها به کار می رود. عوارض جانبی آن عبارتست از اضطراب، بیخوابی، تحریک پذیری و سردرد.

انتهی هیستامین ها: در بسیاری از داروها و آرام بخش ها انتی هیستامین وجود دارد که موجب خواب الودگی و رخوت شده و رانندگی و کار با ماشین آلات پس از مصرف آنها خطرناک است

داروهای ضد سرفه: بسیاری از این داروها حاوی کدین و سایر مواد با اثرات شبیه به مواد افیونی هستند. امکان گیجی و خواب الودگی به دنبال مصرف آنها وجود دارد

داروهای سرماخوردگی: این داروها معمولاً مخلوطی از داروهای انتی هیستامین، ضد احتقان (مانند سود و افدرین) هستند که گاه به عنوان ماده محرک مورد سوء مصرف قرار می گیرند. عوارض جانبی آنها عبارتست از اضطراب، تپش قلب، بیخوابی، سردرد، افزایش فشار خون و افزایش قند خون

داروهای مسهل: بسیاری از مردم تصور می کنند که اگر به اصطلاح شکمشان هر روز کار نکند نیاز به مسهل دارند، حال آنکه مصرف طولانی مدت مسهل بر روی فعالیت طبیعی روده اثر سوء دارد. بعضی این داروها چنانچه طولانی مدت مصرف شوند عوارض خطرناکی بر تعادل آب و املاح بدن فرد بر جای می گذارند.

انتهی اسید ها: چنانچه بدون نظارت پزشک و در طولانی مدت مصرف شوند عوارض جسمانی زیادی به بار خواهند آورد

داروهای گیاهی: بسیاری بر این باورند که داروهای گیاهی سالمتر بوده و نسبت به داروهای شیمیایی و تجویز شده توسط پزشک کم خطرتر هستند و چنانچه بی اندازه و بی مورد به کار روند خطر بروز شدیدی (حالت خلقی شادی و یا تحریک پذیری شدید و غیر قابل کنترل) و توهم (حس کردن بدون وجود محرک واقعی) را به دنبال خواهند داشت.

باید این آگاهی را به افراد داد که داروهای غیر تجویزی لزوماً غیر سمی و بی خطر نیستند. هرگونه مصرف داروها نیاز به نظارت پزشک دارد. چنانچه افراد قبلاً تحت درمان های دیگر دارویی باشند نیز مصرف داروهای غیر تجویزی ممکن است با اثر مداخله کننده موجب بروز عوارض ناخواسته ای شود.

سایر اطلاعات

مصرف داروهای غیر تجویزی در زن حامله ممکن است موجب بروز عوارض و خطراتی برای جنین شود. مشاوره با پزشک از بروز عوارض بعدی جلوگیری خواهد کرد.

تهیه شده در

اداره پیشگیری و درمان سوء مصرف مواد
(معاونت سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی)